

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 452/2025-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **KS Komfort – Servis, s.r.o.**, Jána Stanislava 39, Bratislava, zastúpeného Mgr. Peter Serina, advokátska kancelária s. r. o., Poľnohospodárska 10, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp.zn. 60D/100/2015 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 60D/100/2015 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 60D/100/2015 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie v sume **200 eur**, ktoré **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume **917,05 eur**, ktorú **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť právnemu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu bola 3. júla 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv

a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu vo veci označenej v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje priznanie finančného zadosťučinenia 40 000 eur a náhrady trov konania. Rovnako žiada, aby ústavný súd prikázal konať mestskému súdu bez zbytočných prietáhov.

2. Ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 452/2025-12 z 26. augusta 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na mestskom súde prebieha dedičské konanie po poručiťovi [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ mal [REDAKOVANÉ] 10. júna 2016 poslať peniaze vo výške 588,25 eur z preplatku z nájomnej zmluvy. V tom čase však bol [REDAKOVANÉ] mŕtvy a jeho bankový účet bol zablokovaný, o čom sťažovateľ nemal vedomosť. Sťažovateľ sa v dedičskom konaní po poručiťovi domáhal vrátenia uvedenej peňažnej sumy. Na mestskom súde prebieha od roku 2015 dedičské konanie, ktoré do podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne skončené. Sťažovateľ opakovane podával sťažnosti na postup mestského súdu z dôvodu prietáhov v konaní, avšak bez akejkoľvek odzvy konajúceho súdu. Podľa sťažovateľa nie je možné, aby konajúci súd viac ako 9 rokov nerozhodol vo veci a nepriznal vrátenie sumy z nesprávne zaplatenej platby. Tvrdí, že konajúci súd disponuje všetkými potrebnými materiálmi a dôkazmi na vydanie rozhodnutia vo veci samej.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

4. Predsedníčka mestského súdu sa listom sp. zn. 1SprV/572/2025 zo 4. septembra 2025 vyjadrila k ústavnej sťažnosti. Uviedla, že považuje ústavnú sťažnosť za neopodstatnenú.

5. V úvode listu popisuje priebeh konania od jeho začatia uznesením z 29. júla 2015 cez procesné úkony notárky poverenej na vykonanie potrebných úkonov vo veci dedičstva po poručiťovi, následný priebeh likvidácie dedičstva až po vydanie uznesenia č. k. 60D/100/2015-223 z 21. marca 2025, ktorým mestský súd rozhodol o rozvrhu výťažku. Predsedníčka mestského súdu uviedla, že sťažovateľ podal 2. mája 2025 proti uvedenému uzneseniu odvolanie a zástupca štátu, t. j. Okresný úrad Nitra, podaním z 5. mája 2025 upriamil pozornosť na zrejmu nesprávnosť uvedeného uznesenia, čo sa týka nesprávneho označenia sídla úradu. Mestský súd posúdil odvolanie sťažovateľa, ako aj podanie Okresného úradu Nitra bez ohľadu na ich označenie, obe podania považoval za návrhy na opravu chýb v písaní a počítaní, ako aj iných nesprávností a vydal 11. augusta 2025 vo veci opravné uznesenie, ktorým tieto zrejme nesprávnosti a chyby v počítaní opravil. Pohládávka sťažovateľa bola určená a nebola namietaná jej spornosť, preto ju mestský súd uspokojil v celosti. V časti vykonanej opravy uznesenie ešte právoplatnosť nenadobudlo.

6. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že podal sťažnosť na postup súdu a prietahy v konaní, táto skutočnosť podľa tvrdenia predsedníčky mestského súdu zo súdneho manažmentu nevyplýva.

7. V závere listu predsedníčka mestského súdu vyjadruje súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

8. V replike na vyjadrenie predsedníčky mestského súdu sťažovateľ okrem iného uviedol, že na podanom odvolaní proti uzneseniu o rozvrhu výťažku trvá, keďže zastáva názor, že oprava inej zrejmej nesprávnosti nemôže spočívať v dopĺňaní výroku rozhodnutia v časti, ktorý vôbec nebol vyneseny. Zároveň oznámil ústavnému súdu, že do podania tejto repliky neboli finančné prostriedky sťažovateľovi vyplatené a zastáva názor, že mestský súd pokračuje v nečinnosti a priťahoch v konaní, keďže viac ako 4 mesiace od vydania opravného uznesenia nevie o tom, že by reálne nastali účinky tohto uznesenia. Namietal, že v duplike mestský súd vôbec nereaguje na podstatu ústavnej sťažnosti, čiže na to, že viac ako desať rokov nie je rozhodnuté v „banálnom“ prípade dedičstva. Nevyjadruje sa, ako je možné, že napriek podaným sťažnostiam a žiadosťiam o sprístupnenie spisu s predloženými dôkazmi zo súdnych evidencií súd o nich v spise nemá záznam. Nevyjadruje sa ku skutočnosti, že návrh na rozvrhové uznesenie od notárky ležal bez povšimnutia na súde viac ako dva, takmer tri roky. Poukázal na to, že mestský súd zavádza ústavný súd, ak tvrdí, že vec je vybavená, pretože stále nie je vyriešené rozvrhové uznesenie a postup mestského súdu, ktorý vec uzavrel opravným uznesením, opäť generuje priťahy.

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaného spisu dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru mestským súdom:

10. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom mestského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

12. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej

súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

14. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmet konania tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov s ustálenou judikatúrou. Na akúkoľvek právnu či faktickú zložitnosť nepoukázal ani samotný mestský súd.

15. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa o predĺženie napadnutého konania sám nepričinil.

16. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu mestského súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

17. Z popísaného priebehu konania mestským súdom vo vyjadrení na ústavnú sťažnosť a z vyžiadaného spisu mestského súdu sp. zn. 60D/100/2015 ústavný súd zistil, že konanie o dedičstve po poručiteľovi začalo uznesením 29. júla 2015. Sťažovateľ 16. mája 2017 zaslal na adresu poverenej notárky výzvu na vrátenie preplatku 588,25 eur za vyúčtovanie služieb za byt č. 12 nachádzajúci sa na adrese [REDAKOVANÉ]. Poručiteľ zomrel ako vdovec bez zanechania závetu, so zanechaním listiny o vydedení. Zákonní dedičia dedičstvo odmietli. Zástupcovia štátu (Okresný úrad Nitra, Štefánikova trieda 69, Nitra, a Okresný úrad Bratislava, Tomášikova 46, Bratislava) sa oboznámili s aktívami a pasívami dedičstva a navrhli vyzvať veriteľov na uzatvorenie dohody účastníkov konania o tom, že predĺžené dedičstvo sa ponechá veriteľom na úhradu dlhov poručiteľa. Predmetná dohoda uzatvorená nebola. Zástupcovia štátu navrhli nariadiť likvidáciu dedičstva na úhradu dlhov poručiteľa. Poverená notárka predložila mestskému súdu súdny spis 1. decembra 2017 spolu s návrhom na vydanie uznesenia o nariadení likvidácie dedičstva. Likvidácia dedičstva bola nariadená uznesením zo 7. februára 2018. Na základe nariadenej likvidácie dedičstva poverený súdny komisár pristúpil k speňaženiu majetku poručiteľa formou priameho predaja s tým, že potenciálni kupci boli vyzvaní prostredníctvom celoštátneho portálu www.trh.sk, prostredníctvom vyvesenia ponuky na úradnej tabuli obce Trnovec nad Váhom, na úradnej tabuli Okresného súdu Bratislava IV a na úradnej tabuli súdneho komisára na kúpu nehnuteľností za cenu určenú znaleckým posudkom. Na ponuku nereagoval žiadny záujemca. V roku 2021 reagoval na ponuku jeden záujemca. Okresný úrad Trnava však namietol, že ceny nehnuteľností sa medzičasom zmenili, a žiadal navýšiť kúpnu cenu. Súdny komisár na základe uvedeného realizoval nové ponukové konanie za navýšenú cenu 25 330 eur. Na ponuku reagovalo niekoľko záujemcov, z ktorých po oboznámení sa so stavom nehnuteľností a priebehom realizácie prevodu vlastníckeho práva vyslovil záväznú ponuku jeden záujemca. Súdny komisár uznesením 14. októbra 2022 uložil záujemcovi zložiť v lehote 3 dní na účet súdneho komisára kúpnu cenu za nehnuteľnosť. Po speňažení majetku poručiteľa predložil súdny komisár súdny spis mestskému súdu 6. apríla 2023 spolu s návrhom uznesenia, ktorým mestský súd rozhodne o rozvrhu výťažku speňaženia majetku poručiteľa. Mestský súd rozhodol o rozvrhu výťažku z likvidácie dedičstva 25 330 eur uznesením č. k. 60D/100/2015-223 z 21. marca 2025.

Týmto rozhodnutím vo výroku okrem iných nariadil síce vrátiť preplatok za vyúčtovanie služieb za byt číslo 12 nachádzajúci sa na adrese [REDAKOVANÉ], sťažovateľovi na jeho účet, avšak opomenul uviesť, aká suma sa má sťažovateľovi vrátiť. V odôvodnení tohto rozhodnutia (bod 6 posledná veta) mestský súd tiež vracia sťažovateľovi preplatok za vyúčtovanie služieb za byt číslo 12, ktorý bol nesprávne poukázaný sťažovateľom pre poručiteľa, avšak ani tu neuvádza výšku sumy, ktorá sa má sťažovateľovi vrátiť.

18. Proti uzneseniu o rozvrhnutí výťažku z likvidácie dedičstva podal sťažovateľ odvolanie. Predmetom odvolania bolo najmä to, že mestský súd opomenul rozhodnúť o uplatnenej pohľadávke sťažovateľa pri rozvrhu výťažku z likvidácie poručiteľa, preto navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť súdu na nové konanie. Okresný úrad Nitra 5. mája 2025 oznámil mestskému súdu, že v záhlaví napadnutého uznesenia je nesprávne uvedené sídlo okresného úradu. Mestský súd sa vysporiadal s uvedenými podaniami tak, že ich posúdil „podľa obsahu“ ako návrhy na opravu chýb v písaní a počítaní, ako aj iných nesprávností a vydal vo veci opravné uznesenie č. k. 60D/100/2015-245 z 11. augusta 2025, ktorým opravil záhlavie napadnutého uznesenia uvedením správnej adresy sídla okresného úradu a doplnil výrok uznesenia uvedením sumy 588,25 eur, ktorá sa má vrátiť na účet sťažovateľa. Toto opravné uznesenie bolo právnomu zástupcovi sťažovateľa doručené 27. augusta 2025. Proti tomuto uzneseniu odvolanie podané nebolo.

19. Označené konanie trvalo do podania ústavnej sťažnosti na súde prvého stupňa viac ako 8 rokov, pritom obdobie speňaženia majetku poručiteľa trvalo približne 5 rokov. Toto obdobie nie je možné pričítať v neprospech mestského súdu, pretože hoci súdny komisár vo veci ponukového konania bol aktívny, speňaženie majetku záviselo od akceptácie ponuky na kúpu, ktorá prišla až v októbri 2022. Mestský súd však bol absolútne nečinný v období od predloženia rozhodnutia na rozvrh výťažku súdnym komisárom (6. apríl 2023) do vydania takéhoto rozhodnutia (21. marec 2025), čiže približne dva roky, čo nie je možné považovať za sústredené a efektívne konanie smerujúce k meritórному rozhodnutiu veci. Nie je možné opomenúť fakt, že v dôsledku zjavnej vady vydaného uznesenia nedošlo ani ku dňu podania ústavnej sťažnosti k právoplatnému skončeniu konania. S ohľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku nálezu).

IV.

K návrhu na prikázanie vo veci konať

20. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu vo veci konať bez zbytočných prieťahov.

21. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal mestskému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku nálezu).

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

23. Sťažovateľ žiadal v petite ústavnej sťažnosti priznať primerané finančné zadost'učinenie v sume 40 000 eur.

24. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

25. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadost'učinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

26. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESĽP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

27. Ústavný súd konštatuje, že zásah do základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote si vyžaduje priznanie finančného zadost'učinenia. Ústavný súd však považuje sťažovateľom požadovanú sumu finančného zadost'učinenia za neprimeranú, resp. preexponovanú a na tomto mieste pripomína, že ESĽP akceptuje priznávanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume, ktorá nie je neprimeraná, hoci by bola nižšia než suma priznávaná ESĽP (porovnaj Ivan a Martin Medić proti Chorvátsku, rozhodnutie z 5. 2. 2009, č. 55864/07; Roje proti Chorvátsku, rozhodnutie z 25. 6. 2009, č. 8301/06).

28. Vzhľadom na konštatované zbytočné prieťahy v postupe všeobecného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy najmä charakter predmetu konania a jeho význam pre sťažovateľa, teda to, čo je pre sťažovateľa „v stávke“, ako aj celkovú dĺžku napadnutého konania, resp. obdobie právnej neistoty sťažovateľa, neefektívnosť všeobecného súdu a všetky okolnosti daného prípadu, majú na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie finančného zadost'učinenia v sume 200 eur za primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadost'učinenia nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

29. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

30. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len

„vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby v rokoch 2024 a 2025 (prevzatie zastúpenia a prvá porada s klientom a vypracovanie, podanie ústavnej sťažnosti) a režijného paušálu k nim podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Takto určená suma predstavuje celkom 917,05 eur (bod 4 výroku nálezu).

31. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

32. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2026

Peter Molnár
predseda senátu